

References

1. Budnyk O.B. Problema formuvannia demokratychnykh tsinnosti maibutnykh fakhivtsiv. *Molodyi vchenyi*. №2 (17). 2015. S.210 – 213
2. Vyshnevskiy O. Teoretychni osnovy suchasnoi ukrainskoi pedahohiky : posibnyk dlia stud. Drohobych : Kolo, 2006. 326 s.
3. Kasian V.I. *Filosofia : navch. posib. K. : Znannia*, 2004. 406 s.
4. Kostriukov S.V. Formuvannia demokratychnykh tsinnosti studentskoi molodi v transformatsiinyi period : avtoreferat dys... kand. filosof. nauk: 09.00.10 ; In-t vyshch. osvity APN Ukrainy. K., 2004. 150 s.
5. Machynska N. I. Pedahohichna osvita mahistrantiv vyshchykh navchalnykh zakladiv nepedahohichnoho profilu : monohrafiia. Lviv : LvDUVS, 2013. 416 s.
6. Navchajemo demokratii : Bazovi materialy z osvity dlia demokratychnoho hromadianstva ta prav liudyny dlia vchyteliv / R. Hollob, P. Krapf, O. Olafsdottir, V. Vaidinher; red. R. Hollob, P. Krapf, V. Vaidinher : Per. z anhl. ta adapt. L. I. Parashchenko. Kyiv : Osнова, 2011. T. 1. 164 s.
7. Nazarenko H. Teoriia i praktyka vykhovannia kultury demokratyzmu uchniv starshykh klasiv zahalnoosvitnykh navchalnykh zakladiv : dys... d-ra ped. nauk: 13.00.07. Kyiv, 2016. 597 s.
8. Panchenko L. Znachennia demokratii v universytetskii osviti. *Vyshcha osvita Ukrainy*. 2014. № 1. S. 21-27.
9. Pro vyshchu osvitu : Zakon Ukrainy vid 01 lypnia 2014 r. № 1556-VII (zi zminyamy ta dopov.). URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
10. Pro prohramu "Demokratychna shkola". URL : <http://www.schools-for-democracy.org/about>
11. Tararina O. Formuvannia demokratychnoi kultury studentskoi molodi u navchalno-vykhovnomu protsesi universytetu : avtoref... kand. ped. nauk: 13.00.07. Luhansk, 2013. 22 s.
12. Shveitsarsko-ukrainskyi proekt "Rozvytok hromadianskykh kompetentnosti v Ukraini" (DOCCU). Pasport proektu. URL : <https://kristti.com.ua/wp-content/uploads/file/1.pdf>

Одержано статтю: 25.10.2018

Прийнято до друку: 28.11.2018

УДК: 373.21:7801

DOI: 10.15330/esu.14.166-172

Наталія Тарарак,

доктор педагогічних наук, професор,
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди (м. Харків, Україна)

Nataliia Tararak,

Doctor of pedagogical sciences, Professor,
H.S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical
University (Kharkiv, Ukraine)

kaf-music-art@hnpu.edu.ua

ФОРМУВАННЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНИХ СМАКІВ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

FORMING OF ARTISTIC AND AESTHETIC TASTES IN CHILDREN OF THE SENIOR PRESCHOOL AGE BY MEANS OF MUSIC ART

В статті розглянуто проблеми формування художньо-естетичного смаку у дітей старшого дошкільного віку, розкрито виховний потенціал музичного мистецтва. Засоби музичного мистецтва розподілено за жанрами, формою виконавства, способами музичної виразності, метою і формами освоєння творів музичного мистецтва. Теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування художньо-естетичного смаку у дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва. Уточнено критерії, за допомогою яких виявлено динаміку сформованості ціннісних орієнтацій у дітей старшого дошкільного віку.

Ключові слова: діти старшого дошкільного віку, процес формування, музичне мистецтво.

In the article the problems of formation of artistic and aesthetic taste in children of the senior preschool age are considered, the educational potential of musical art is revealed. Means of musical art are divided by genres, form of performance, ways of musical expression, purpose and forms of mastering works of musical art. The theoretical substantiation of pedagogical conditions for the formation of artistic and aesthetic taste in children of the senior preschool age by means of musical art is grounded. The criteria by which the dynamics of the formation of value orientations in children of the senior preschool age is revealed. It was found out when the category "aesthetic taste" arose, which nature of its occurrence, taking into account the natural inclinations and human instincts. Aesthetic taste as an integrated indicator of aesthetic culture of personality's spirituality. It is considered why children of preschool age have an increased cognitive activity of emotional sensitivity. It is revealed that for the formation of artistic and aesthetic taste in children of the senior preschool age, the purposeful use of the means of musical art is necessary. Proved children began to better imagine the role of musician, composer, listener in the reproduction and compilation of new music. There have been positive changes in the results of the diagnosis of dynamic hearing, tone hearing, hearing loss, rhythm, musical memory. Children have become more committed to classical music thanks to integrated activities and entertainment. Forecasting the strategy of forming the artistic and aesthetic taste of pupils and providing in the family and preschool institutions the relevant socio-psychological and pedagogical conditions. A structural and functional scheme for the formation of artistic and aesthetic flavors was developed, the basis of which is the allocation of pedagogical conditions for improving the effectiveness of the formation of this phenomenon.

Key words: children of the senior preschool age, formation process, musical art.

Актуальність проблеми. Проблема виховання гармонійно розвиненої, ініціативної, творчої особистості з самостійними духовними орієнтаціями є сьогодні універсальною для гуманітарних галузей вітчизняної науки. Важливі завдання, що постають перед педагогами в умовах розбудови вітчизняної системи навчання й виховання, – реформування і вдосконалення освітньої галузі, формування ціннісних орієнтацій дітей, їхньої здатності до естетичних суджень, оцінок, узагальнень – стали об'єктивною потребою українського суспільства. Тому в центрі уваги дослідників сьогодні є розробка нових педагогічних технологій щодо активізації ролі мистецтва, зокрема музичного, з метою цілеспрямованого естетичного виховання зростаючого покоління, знаходження оптимальних шляхів і засобів, що сприяють розвитку естетичної свідомості особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Педагогічні ідеї духовного розвитку та естетичного виховання дітей висвітлюються в праці вітчизняних і зарубіжних вчених (О. Аліксейчук, А. Богуш, А. Владимірова, Є. Зеленов, Д. Кабальєвський, Б. Лихачов, М. Монтессорі, С. Русова, В. Сухомлинський, М. Чернишевський, Т. Танько, Г. Шевченко.) Розвиток естетичних смаків та художніх уподобань дітей відображено в дослідженнях І. Газіної, М. Гігінєйшилї, І. Гусарової, О. Ігнатович, Л. Калїніної, А. Маллабаєва, С. Нечай, О. Фльорїної. Проблему естетичного виховання молодї, зокрема і дітей дошкільного віку, засобами музичного мистецтва досліджували Н.Ветлугїна, Л.Гаврилова, Л. Косачова, Л. Луганська, Ю. Новгородська, О. Руднїцька, Г. Падалка, С. Садовенко, Л. Світлична, Н. Тарарак, Н. Фоломєєва. Учені розглядають естетичну культуру, як інтегрований показник духовності особистості О. Буров, Ш. Герман, Л. Коган, О. Лармін, Р. Шульга; її індивідуальні самобутності Л. Виготський, О. Костюк, С. Рубїнштейн, Б. Теплов; гармонїйне поєднання чуттєвого і раціонального В. Лїпський, Б. Лихачов, Є. Яковлєв.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці впливу педагогічних умов формування художньо–естетичного смаку в дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва на їхній художньо-естетичний розвиток.

Основна частина. Музичне мистецтво – один із центральних складників естетичного виховання, воно відіграє особливу роль у всебічному розвитку особистості дитини. Ця роль визначається специфікою музики, як виду мистецтва, з одного боку, і специфікою дитячого віку – з другого. Музичне мистецтво синтезує світорозуміння і світовідчуття, пізнання й переживання. Актуалізуючи явища, що існують лише потенційно, воно виступає як особливий вид діяльності, що розширює межі людського світу й оптимізує людський чинник у світі, слугує засобом духовного розвитку. Специфіка музично-естетичного виховання полягає в тому, що воно формує в дитини розуміння краси, витонченості й загостреності світосприймання, духовні потреби та інтереси, емоційно-естетичне ставлення до дійсності й мистецтва, розвиває творчі здібності. Тому в центрі уваги дослідників сьогодні є розробка нових педагогічних технологій щодо активізації ролі мистецтва й естетичного виховання з метою цілеспрямованого формування духовного потенціалу особистості, знаходження оптимальних шляхів і засобів, що сприяють розвитку її естетичної свідомості.

Формування художньо естетичного смаку дітей старшого дошкільного віку тісно пов'язано з їх творчим розвитком. Творчо спрямованій особистості притаманні активність у мисленні та діях, ініціативність, образна уява. Так дитина виявляє здатність помічати, переживати, творити нове, сумніватися й шукати шляхи розв'язання, отримувати задоволення від результату і від самого процесу творчості. Творчий розвиток дитини відбувається також в музично-театральній діяльності (Л. Калініна, Н. Сиротич, Л. Шик). Отже, музично-театралізована діяльність дозволяє вирішити безліч актуальних проблем сучасної педагогіки і психології, формує художньо-естетичний смак, розкриває духовний і творчий потенціал дитини і надає реальну можливість адаптуватися їй в соціальній сфері.

Заняття музикою впливають на загальну культуру поведінки дитини дошкільного віку. Чергування різних занять, видів діяльності (співу, слухання музики, гри на дитячих музичних інструментах, рухи під музику) вимагає від дітей уваги, кмітливості, швидкої реакції, організованості, прояв вольових

зусиль: виконуючи пісню, вчасно почати і закінчити її; у танцях, іграх уміти діяти, підкоряючись музиці. Таким чином, музична діяльність впливає і створює необхідні умови для формування моральних якостей особистості дитини, закладає первісні основи загальної культури майбутньої людини.

Музика має виховний вплив під час прогулянок дітей, стимулюючи їх активність, самостійність викликаючи різні емоційні переживання, створюючи гарний настрій, оживлюючи накопичені враження. Найбільш прийнятним для музичних проявів дітей на прогулянках є літній період. У цей час на ділянках організовують цікаві ігри, музичні хороводи. Музичне виховання особистості дитини особливо здійснюється на святах і у розвагах. Розвага є важливим засобом художнього розвитку і формування особистості дитини дошкільного віку, сприяє прояву нею позитивних якостей, підвищує зацікавленість, активність дітей до всього, що пропонують їм, допомагає також створити піднесений настрій, сприяє формуванню в дітей позитивних якостей, емоцій, розширює сферу їх почуттів, долучає до колективних переживань, розвиває ініціативу, творчу вигадку.

Організація дитячих свят є дуже складною і відповідальною справою. Саме на музичних розвагах та музично-театралізованих святах діти можуть відчутти художньо-естетичну природу музики як мистецтва вияву людських емоцій і почуттів, взаємодії виконавців і глядачів. У такий спосіб відчутно збагатиться естетичне сприймання дітей, емоційне переживання ними музичного твору, усвідомлення виконавського характеру музичного мистецтва.

Ранки в дитячому саду посідають особливе місце в системі музичного виховання і формування особистості дитини. Вони поєднують у собі як засоби впливу різні види мистецтва і художньої діяльності. Саме на ранках художня діяльність дітей різноманітна: урочиста хода, перебудування, хороводи, спів, інсценування, ігри, танці, виразне читання віршів, виконання музичних творів, яскраве, барвисте оформлення музичної зали, створює в дітей піднесений настрій, викликає емоційні почуття. Особливу роль на ранках відіграє музичне мистецтво. Маючи велику силу емоційного впливу, воно впливає на дітей і створює відповідний настрій: урочисто піднесений, спокійний, веселий. Музика на ранках поглиблює художні образи, поетичного тексту, викликає в дітей почуття співпереживання змісту пісні. На святах і розвагах діти займаються різними видами музичної діяльності. Діти виконують пісні, танці, грають на дитячих музичних інструментах невеликими ансамблями, в музичні ігри, водять хороводи. А музичний репертуар на святах і розваги використовується досить різноманітно.

Як свідчить аналіз, музичне мистецтво виконує естетичну функцію, посилюючи фізичний розвиток дитини, наприклад супроводжує ранкову гімнастику, фізкультурні заняття. Відомо, що звучання музичних творів впливає на працездатність серцево-судинної, м'язової, дихальної систем організму. При виконанні вправ з музичним супроводом поліпшується легенева вентиляція, збільшується амплітуда дихальних рухів. Використання музики на фізкультурних заняттях, на ранковій гімнастиці, під час пробудження впливає на зміцнення організму й сприяє розвитку музикальності, надалі формуючи художньо-естетичний смак дитини.

Для формування художньо-естетичного смаку в дітей старшого дошкільного віку необхідним є цілеспрямоване використання засобів музичного мистецтва. До засобів музичного мистецтва належать за жанрами: дитяча класична музика, народний фольклор, сучасна музика; за формами виконавства: інструментальна, вокальна, хорова музика; за способами музичної виразності: мелодія, ритм, метр, гармонія, тембр, динаміка музики; за способами діяльності: музично-рухова діяльність, співи, слухання музики, музикування, гра, музично-театралізована діяльність; за метою і формами засвоєння творів музичного мистецтва: музичне заняття, святкові ранки, розваги, музичні проекти, музика в повсякденному житті. У процесі використання цих засобів діти ознайомлюються з історією створення людиною першої музики, життям і творчістю відомих композиторів минулого.

Трансформація естетичних цінностей у сучасному суспільстві, недооцінювання значущості духовного розвитку людини негативно впливає на формування художньо-естетичного смаку дітей старшого дошкільного віку. Нині батьки приділяють вихованню дітей недостатню увагу, а роль домашнього вихователя здебільшого виконують телевізор, комп'ютер. Мультфільми, фільми й різноманітні шоу, які переглядає малеча в дома, не мають виховної ідеї, навіть перешкоджають розвитку розумовому та психічному розвитку дитини. На нашу думку велике значення для формування художньо-естетичного смаку дитини має психологічний клімат сімейного середовища, в якому дитина формується і розвивається.

Художньо-естетичне виховання в сім'ї повинно закладати основи естетичної культури дітей. У родині відбувається перше естетичне сприйняття прекрасного в природі і навколишній дійсності; формуються естетичні смаки і почуття; створюються умови для оволодіння надбаннями національного мистецтва, музики, побуту, ремесел; виховується потреба створювати навколо себе прекрасне; розвиваються таланти і обдарування дітей.

З метою перевірки ефективності педагогічних умов формування художньо-естетичного смаку у дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва було проведено анкетування вихователів і музичних керівників щодо використання засобами музичного мистецтва під час навчально-виховного процесу. Майже 75% музичних керівників використовують у своїй діяльності традиційні методи навчання та використовують традиційну форму проведення занять. Вихователі 89% використовують лише такі форми роботи, як слухання музичних творів під час художньо – естетичної діяльності. Анкетування було анонімним, що дозволило з'ясувати, які умови створюють у закладі дошкільної освіти і отримати реальну картину явища, яке досліджуємо. Було з'ясовано, що в дітей старшого дошкільного віку превалює середній і низький рівні сформованості художньо-естетичного смаку (52,2%, 38,4%); батьки не замислюються над впливом музичного мистецтва на формуванні художньо-естетичного смаку їхніх дітей (33,57%) вихователі і музичні керівники формально ставляться до розвитку смакових переваг дитини (36,25%).

Аналіз результатів визначив динаміку рівнів сформованості художньо-естетичного смаку в дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва. Діти стали краще уявляти роль музиканта, композитора, слухача у відтворенні і складанні нової музики. Ми спостерігали позитивні зміни в результатах діагностики динамічного слуху, тембрового слуху, звуковисотного слуху, почуття ритму, музичної пам'яті. У дітей зросла прихильність до класичної музики завдяки інтегрованим заняттям та розвагам (“Музична скринька”, “Музика з нами”, “Вслухаємося у музику природи”, “Народні ігри на дідусевому подвір'ї”, “Осінній ярмарок”.) Слід відзначити, що з вихователями і музичними керівниками проводилися методичні семінари з метою підвищення педагогічної майстерності й професіоналізму що до формування художньо-естетичного смаку в дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва. Корисними виявилися семінари на тему: “Роль дорослого у розвитку естетичної компетентності дошкільників”, “Мистецтво дитини – краса людського духу”, “Нестандартні форми і прийоми роботи на заняттях художньо-естетичного циклу у дошкільному навчальному закладі”, які забезпечували підвищення якості професійної діяльності, педагогічного самовдосконалення вихователів і музичних керівників.

У результаті нашої роботи побудована структурно-функціональна схема забезпечення формування художньо-естетичних смаків, основою якої є виділенні педагогічні умови підвищення ефективності формування даного феномену.

Педагогічний експеримент підтвердив необхідність внесення суттєвих змін у практику формування художньо-естетичних смаків дошкільників та впровадження педагогічних умов формування художньо-естетичних смаків дітей старшого дошкільного віку засобами музичного мистецтва, які б позитивно впливали на розв'язання зазначеної проблеми.

Висновок. Таким чином, формуванню художньо-естетичного смаку у дітей засобами музичного мистецтва сприяє:

1) систематичне глибоке вивчення педагогами індивідуальних особливостей розвитку дітей, спостереження за їх динамікою, своєчасній допомозі, підтримці;

2) оптимальне узгодження фронтальних, під групових, парних, індивідуальних форм організації дитячої діяльності;

3) прогнозування стратегії формування художньо-естетичного смаку вихованців та забезпечення в сім'ї і дошкільному закладі відповідних соціально-психологічних та педагогічних умов.

Цілеспрямоване використання засобів музичного мистецтва для формування художньо-естетичного смаку в дітей старшого дошкільного віку сприяє тому, що діти починають реагувати на красу музичних звуків, відчувати естетичну насолоду від прослуханої музики, уявляти ідеал, розуміти задум музичних творів, самостійно намагаються відтворити красу запропонованих творів. Музика і музична діяльність мають потужний вплив на внутрішній світ дитини, стимулюють їх до самовираження і творчих зусиль, збагачують духовний потенціал і наповнюють життя високим смислом.

Література

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі" / наук. кер. та заг. ред. О.Л.Кононко. – 3-тє вид., випр. – К. : Світич, 2009. – 430 с.
2. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошкільне виховання. – 1999. – №1. – С. 1-6.
3. Бех І.Д. Духовні цінності в розвитку особистості / І.Д.Бех // Педагогіка і психологія. – 1997. – №1. – С. 124-129.
4. Богуш А.М. Українське народознавство в дошкільному закладі : навч. посіб. / А.М.Богуш, Н.В.Лисенко. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Вища шк., 2002. – 407 с.
5. Гаврилова Л.Г. Сучасні підходи до діагностики і розвитку музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку і молодшого шкільного віку : навч. посіб. для студ. пед. спец. ВНЗ / Л.Г.Гаврилова, Н.М.Георгян, Н.Б.Кривошея. – 2-ге вид., випр. та доповн. – Словянськ : Маторін. – 2012. – 137 с.
6. Гриньова В.М. Формування педагогічної культури майбутнього вчителя (теоретичний та методичний аспект): дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук: 13.00.04 / Гриньова Валентина Миколаївна ; Харківський держ. педагогічний ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Х., 2000. – 416 арк. + дод. – арк. 381-416
7. Ростовський О. Які почуття передає музика : методичні рекомендації / О.Ростовський, Л.Хлебникова // Початкова школа. – Київ. 2001. – № 9. – С. 39-42
8. Танько Т.П. Народне мистецтво у системі цінностей студентської молоді / Т.П.Танько // Проблеми сучасної педагогічної освіти. : зб. наук. прац. Серія : Педагогіка і психологія. – Ялта. 2009. – Вип. 23, Ч. 1. – С. 199-208.

References

1. Bazova prohrama rozvytku dytyny doshkilnoho viku "Ja u Sviti" / nauk. ker. ta zah. red. O.L.Kononko. – 3-tie vyd., vypr. – K. : Svitych, 2009. – 430 s.
2. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity v Ukraini // Doshkilne vykhovannia. – 1999. – №1. – S. 1-6.
3. Bekh I.D. Dukhovni tsinnosti v rozvytku osobystosti / I.D.Bekh // Pedagogika i psykholohiia. – 1997. – №1. – S. 124-129.
4. Bohush A.M. Ukrainske narodoznavstvo v doshkilnomu zakladi : navch. posib. / A.M.Bohush, N.V.Lysenko. – 2-he vyd., pererobl. i dopov. – K. : Vyshcha shk., 2002. – 407 s.
5. Havrylova L.H. Suchasni pidkhody do diahnostryky i rozvytku muzychnykh zdibnostei ditei starshoho doshkilnoho viku i molodshoho shkilnoho viku : navch. posib. dlia stud. ped. spets. VNZ / L.H.Havrylova, N.M.Heorhian, N.B.Kryvosheia. – 2-he vyd., vypr. ta dopovn. – Sloviansk : Matorin. – 2012. – 137 s.
6. Hrynova V.M. Formuvannia pedahohichnoi kulturi maibutnoho vchytelia (teoretychnyi ta metodychnyi aspekt): dys. na zdobuttia nauk. stupenia d-ra ped. nauk: 13.00.04 / Hrynova Valentyna Mykolaivna ; Kharkivskyi derzh. pedahohichnyi un-t im. H.S.Skovorody. – Kh., 2000. – 416 ark. + dod. – ark. 381-416
7. Rostovskyi O. Yaki pochuttia peredaie muzyka : metodychni rekomendatsii / O.Rostovskyi, L.Khliebnykova // Pochatkova shkola. – Kyiv. 2001. – № 9. – S. 39-42

8. Tanko T.P. Narodne mystetstvo u systemi tsinnosti studentskoi molodi / T.P.Tanko // Problemy suchasnoi pedahohichnoi osvity. : zb. nauk. prats. Seriya : Pedahohika i psykhohohiia. – Yalta. 2009. – Vyp. 23, Ch. 1. – S. 199-208.

Одержано статтю: 3.10.2018
Прийнято до друку: 7.11.2018

УДК 347.441.46-053.2/.5:325.54
DOI: 10.15330/esu.14.172-177

Мар'яна Шуп'яна,

аспірант, ДВНЗ “Прикарпатський
Національний університет імені Василя Стефаника”
(м. Івано-Франківськ, Україна)

Mariana Shupiana,

Post-graduate student, Vasyl Stefanyk Precarpathian
national university (Ivano-Frankivsk, Ukraine)
mariana020193@gmail.com

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ДІТЕЙ ІЗ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ СІМЕЙ У РУСЛІ СУЧАСНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

CONSTITUTIONAL AND LEGAL PROTECTION OF CHILDREN FROM INTERNALLY DISPLACED FAMILIES IN MODERN LEGISLATION

У статті розглянуто права дітей із внутрішньо переміщених сімей, які закріплені як в національному, так і в міжнародному законодавстві, проаналізовано їх конституційний захист, описано гарантії, які надає статус внутрішньо переміщеної дитини в збройному конфлікті.

Ключові слова: діти із внутрішньо переміщених сімей, діти-переселенці, права дитини, міжнародне та національне законодавство.

The article analyses the rights of children from internally displaced families that are vested both in the national and international legislation. In particular, the Geneva Declaration was considered as a document of the international level that reflects the legal protection of children. The next important document is the Declaration of the Rights of the Child, which contains the basic principles, providing the social protection regardless of language, faith, skin colour, age or gender, ensuring freedom and dignity, and also promotes conditions which would impose upon the full development of the human personality, namely the formation of its mental, spiritual, physical, moral spheres, as well as the protection against the abusive treatment and exploitation. At the same time, the following substantial document on the protection of the rights of the child is the Convention on the Rights of the Child, which is based on a number of principles, namely: taking into account and serving its interests, promoting full-fledged formation, engaging in public life, non-discrimination.

The important document on the protection of children at the national level is the Law of Ukraine “On enforcement of the rights and freedoms of internally displaced persons”. Its main task and goal are to ensure the realization of the rights and freedoms of internally displaced persons guaranteed by the Constitution, the creation of the appropriate conditions for social adaptation, temporary housing for them, continuation of education, etc. The guidelines on issues of internally displaced persons are aimed at the formulation, realization and guarantee of the rights of the determined categories of children and describe the duties of the states concerning them and regulate the phenomenon of forced migration within the country.

The constitutional protection of children was also analysed, the guarantees were described that are provided by the status of an internally displaced child in armed conflict.

Key words: children from internally displaced families, migrant children, rights of the child, international and national legislation.